

Wyznacznikiem racjonalnej gospodarki zapasami jest stosowanie zasady bilansowania:
 zapas początkowy + zakup = sprzedaż (zuzycie zapasów) + zapas końcowy

$$Z_p + Z_e = Z_w + Z_k$$

Wyznacznikiem ustalania właściwego poziomu zapasów prawidłowych jest zasada:
 zapas nadmierny = zapas początkowy + zakup - zapas prawidłowy

Tabela 8.9. Wskaźniki analizy zapasów

<p>Wskaźnik zapasu przeciętnego</p> $Z_{sr} = \frac{Z_1 + Z_2 + Z_3 + \dots + Z_n}{n}$ <p>lub</p> $Z_{sr} = \frac{Z_p + Z_k}{2}$ <p>$Z_1, Z_2, Z_3, \dots, Z_n$ – stany zapasów w okresach jednostkowych przyległych do obliczeń n – liczba okresów jednostkowych Z_p – zapas początkowy, czyli stan zapasów na początku okresu sprawozdawczego Z_k – zapas końcowy, czyli stan zapasów na koniec okresu sprawozdawczego Z_{sr} – zapas przeciętny</p>	<p>informuje o średnim (przeciętnym) stanie zapasów w magazynie</p>
<p>Wskaźnik struktury zapasów</p> $Z_{sr} = \frac{Z_n}{Z} \cdot 100\%$ <p>Z – suma wszystkich zapasów sklasyfikowanych wg danego kryterium Z_n – wartość danej kategorii zapasu, np. Z_1, Z_2 W_s – wskaźnik struktury</p>	<p>procentowy udział danej kategorii zapasów w ogólnej wielkości zapasów; informuje, jaki odsetek wszystkich zapasów stanowi dana grupa asortymentowa</p>

Wskaźnik dynamiki zapasów o podstawie stałej (W_p):

$$W_p = \frac{Z_1}{Z_b} \cdot 100\%$$

Z_1 – zapas z roku badanego
 Z_b – zapas z roku bazowego
 W_p – wskaźnik dynamiki o podstawie stałej

Wskaźnik łańcuchowy dynamiki zapasów (W_l):

$$W_l = \frac{Z_1}{Z_0} \cdot 100\%$$

Z_1 – zapas z roku badanego
 Z_0 – zapas z roku poprzedniego
 W_l – wskaźnik łańcuchowy

Wskaźnik rotacji zapasów w ramach (W_r)

$$W_r = \frac{\text{sprzedaż (obrot)}}{Z_{sr}} \cdot 100\%$$

Z_{sr} – zapas przeciętny

Wskaźnik rotacji zapasów w dniach (W_{rd})

$$W_{rd} = \frac{\text{liczba dni w analizowanym okresie}}{W_r}$$

lub

$$W_{rd} = \frac{\text{zapas przeciętny} \cdot \text{liczba dni w okresie}}{\text{sprzedaż (obrot)}}$$

Współczynnik przyrostu zapasów (W_{pz})

$$W_{pz} = \frac{\Delta Z}{\Delta D}$$

ΔZ – przyrost zapasów w danym czasie
 ΔD – przyrost działalności w danym czasie

Wskaźnik pokrycia potrzeb zapasem (W_{pp})

$$W_{pp} = \frac{Z_{sr}}{P}$$

Z_{sr} – zapas przeciętny w okresie objętym badaniem
 P – średni popyt w badanym okresie (może być popyt przeszły lub prognozowany na kolejny okres), np. średnia tygodniowa wartość sprzedaży

Średnia tygodniowa wartość sprzedaży zapasów

$$S_{sr} = \frac{S}{n}$$

S – wielkość sprzedaży w danym okresie
 n – liczba tygodni w okresie badawczym
 S_{sr} – średnia tygodniowa wartość sprzedaży zapasów

informuje, jak zmieniła się wielkość zapasów w roku badanym w stosunku do roku bazowego

informuje, jak zmieniła się wielkość zapasów w roku badanym w stosunku do roku poprzedniego

informuje, ile razy w badanym okresie przedsiębiorstwo wymieniło zapasy w magazynie

informuje, co ile dni w badanym okresie przedsiębiorstwo wymieniło zapasy w magazynie

informuje, jak zmienia się wielkość zapasów na skutek przyrostu wielkości działalności

informuje, na jaki czas wystarczy zapas znejdujący się w magazynie

informuje o średniej (przeciętnej) wielkości sprzedaży zapasów w ciągu tygodnia